МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Затверджено
на засіданні кафедри загальної педагогіки
та педагогіки вищої школи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.)

Завідувач кафедри
проф. Квас О. В.

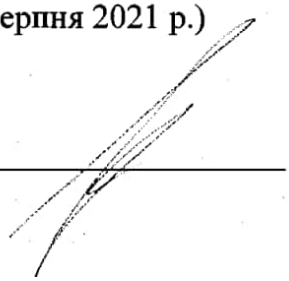

Силабус навчальної дисципліни

ОСНОВИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ,

що викладається в межах ОПП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів з спеціальності

012 «Дошкільна освіта»

Кваліфікація: Бакалавр дошкільної освіти. Вихователь дітей раннього та дошкільного віку

Львів 2021 р.

Назва дисципліни	**Основи науково-педагогічних досліджень ОК 11**
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Туган-Барановського, 7
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта / Педагогіка, 012 Дошкільна освіта
Викладачі дисципліни	Цюра Світлана Богданівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Контактна інформація викладачів	ел. пошта: svitlana.tsyura@lnu.edu.ua кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, вул. Туган-Барановського, 7. Тел. (032) 239-47-65
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	П'ятниця, 12.00-13.00 (кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, вул. Туган-Барановського, 7) кім. 30) За потреби додаткового часу для консультацій слід писати на електронну пошту викладача. Можливі онлайн консультації через Skype, Zoom, Microsoft Teams.
Сторінка курсу	https://pedagogy.lnu.edu.ua/course/osnovy-naukovo-pedahohichnykh-doslidzhen-012-doshkilna-osvita
Інформація про дисципліну	Курс «Основи науково-педагогічних досліджень» призначено для **бакалаврів спеціальності 012 «Дошкільна освіта», кваліфікації: бакалавр дошкільної освіти, вихователь дітей раннього та дошкільного віку**. Курс належить до нормативних дисциплін і передбачає формування у студентів: розуміння особливостей науково-педагогічних досліджень; основ компетентностей з організації, проведення та аналізу результатів дослідження. Програма і навчально-методичні матеріали курсу, забезпечують можливість досягти розуміння теоретичних засад та процедури науково-педагогічних досліджень, апробувати свої уміння дослідника та сформувати компетентності до роботи за темою наукового пошуку бакалавра
Коротка анотація дисципліни	Курс «Основи науково-педагогічних досліджень» є нормативною дисципліною, яка викладається в І семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Навчальним планом передбачено 64 години аудиторних занять (32 год. лекцій та 32 год. практичних) і 26 годин самостійної роботи. Програма навчальної дисципліни складається з 2 ***змістових модулів***: **1. Теоретичні основи науково-педагогічних досліджень.** **2. Організація, проведення та оформлення результатів педагогічного дослідження.** У *першому* модулі студенти розглядають особливості науково-педагогічних досліджень, їх рівні, понятійно-категоріальний апарат, концепцію, логіку та етапи наукового пошуку У *другому* модулі вивчають та апробують теоретичні й емпіричні методи педагогічного дослідження, соціологічні методи та знайомляться з методами математичної обробки отриманих результатів

Мета та цілі дисципліни	**Мета:** формування у студентів розуміння теоретичних засад та процедури науково-педагогічних досліджень, особливостей, рівнів та методів, логіки та структури їх проведення **Цілі:** – осмислення студентами сутності і завдань наукової діяльності у галузі знань Освіта/Педагогіка, формування у майбутніх педагогів основ компетентностей планування та організації науково-педагогічних досліджень; – досягнення розуміння студентами особливостей, рівнів та методів науково-педагогічних досліджень; – формування умінь проведення науково-педагогічних досліджень у дошкільних закладах освіти
Література для вивчення дисципліни	**Основна (базова)** 1. Бабенко В.В. Основи теорії ймовірностей і статистичні методи аналізу даних у психологічних і педагогічних експериментах: навч. посіб. Львів: Видав. центр ЛНУ імені І. Франка, 2009. 184 с. 2. Ковальчук Л. Моделювання науково-педагогічних досліджень: навч. посіб. – Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 520 с. 3. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Кондор, 2003. 192 с. **4.** Сисоєва С.О., Кристопчук Т.Є. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник / С.О.Сисоєва, Т.Є.Кристопчук. – Рівне: Волинські обереги, 2013. – 360 с. 5. Тверезовська Н.Т., Сидоренко В.К. Методологія педагогічного дослідження: навч. посіб; Кабінет Міністрів України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ: Центр учб. л-ри, 2013. 439 с. **Додаткова (допоміжна)** 6. Баскаков А.Я., Туленков Н.В. Методология научного исследования: учеб. пособ. Київ: МАУП, 2002. 216 с. 7. Кловак Г.Т. Основи педагогічних досліджень: навч. посіб. Чернігів: Чернігівський державний центр науково-технічної і економічної інформації, 2003. 260 с. 8. Ковальчук Л. Практикум з педагогіки: навч. посіб. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. 253 с. 9. Ковальчук О., Когут С. Основи психології та педагогіки: навч. посіб. За заг. ред. Л. Ковальчук. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. 624 с. 10. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів. За ред. А.Є. Конверського. Київ: Центр учб. л-ри, 2010. 352 с. 11. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: підручник. Київ: Знання, 2007. 220 с. **Інтернет-джерела** 12. Бірта Г.О., Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень. навч. посіб. Київ: Центр учб. л-ри, 2014. 142 с. URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Burhu_Yurii/Metodolohiia_i_orhanizatsiia_naukovykh_doslidzhen.pdf 13. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19

	14. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20. 15. Закон України «Про освіту». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19 16. Теоретичні засади науково-дослідницької діяльності суб'єктів освітнього процесу університетів : практичний посібник / Авторський колектив : В. Майборода, О. Ярошенко, Ю. Скиба ; за ред. О. Ярошенко. – Київ : Інститут вищої освіти НАПН України, 2015. – 174 с. https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/09/Teoriya_nauk-dosl-diyaln_Univers_2015_174p_IBO_Mayboroda-Yaroshenko-Skiba.pdf Дата звернення 23.08.2021 **Інші інформаційні ресурси:** https://pidruchnyk.com.ua/ https://imzo.gov.ua › pidruchniki Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Окрім рекомендованих, студенти можуть використовувати також й інші літературні джерела, у яких висвітлені певні навчальні питання.
Обсяг курсу	**Денна форма навчання:** 64 годин аудиторних (з них: 32 годин лекцій; 32 годин практичних занять) 26 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	У процесі вивчення студентами курсу, опанування його теоретичними, методологічними, методичними і практичними засадами формуються ***програмні компетентності*** (*інтегральна*; *загальні*; *фахові*) й досягаються такі **програмні результати навчання:** **КЗ-5.** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. **КЗ-12.** Здатність до співпраці і взаємодії в команді. **КС-6.** Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки. **КС-21.** Здатність і готовність проектувати та застосовувати сучасні педагогічні технології та методики для забезпечення оптимальних умов пізнавальної діяльності у сфері дошкільної освіти, опираючись на знання з психолого-педагогічних дисциплін, предметних методик. **КС-23.** Вміння розробляти навчально-методичні матеріали щодо покращення якості роботи та професійної майстерності. **КС-24.** Здатність аналізувати та оцінювати різноманітні психолого-педагогічні, методичні фактори, передбачати можливі наслідки їх застосування. **ПР-03**. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами. **ПР-12.** Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

	ПР-13. Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю. **ПР-19.** Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини. **ПР-20.** Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку. ***Знання та розуміння*:** – сутності і завдань наукової діяльності як інтелектуальної і творчої діяльності, що спрямована на отримання і використання знань у сфері виховання дітей раннього і дошкільного віку; – форм наукової діяльності – фундаментальних та прикладних наукових досліджень виховання дітей раннього і дошкільного віку створення сучасних педагогічних технологій та методик для забезпечення оптимальних умов пізнавальної діяльності у сфері дошкільної освіти; – рівнів педагогічного дослідження та методології наукової діяльності для аналізу й вдосконалення виховання дітей раннього і дошкільного віку; – понятійно-категоріального апарату дослідження для аналізу та оцінювання психолого-педагогічних, методичних факторів і наслідків їх застосування; – структури, логіки та етапів проведення науково-педагогічних досліджень для побудови цілісного освітнього процесу з урахуванням основних закономірностей його перебігу; – методів науково-педагогічного дослідження для враховування рівнів розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання; **уміння:** – систематизувати й упорядковувати отриману інформацію, диверсифікувати джерела з проблем виховання дітей раннього і дошкільного віку та створення сучасних педагогічних технологій та методик у сфері дошкільної освіти; – аналізувати теоретичні й емпіричні методи науково-педагогічних досліджень і визначати їх доцільність у контексті мети і завдань виховання дітей раннього і дошкільного віку, забезпечення оптимальних умов пізнавальної діяльності у сфері дошкільної освіти; – проєктувати процедуру дослідження, логіку наукового пошуку з врахуванням знань про природу і вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, обдарованих дітей, дітей з особливими освітніми потребами; – розвивати наукове системне мислення для планування професійних дій, нових проєктів, наукових досліджень для того, щоб проєктувати та застосовувати сучасні педагогічні технології та методики; – проєктувати та моделювати самостійне наукове дослідження; **комунікація:** – діяти й взаємодіяти в інформаційному просторі як активний учасник освітнього середовища; – застосовувати інформаційно-комунікаційні технології на різних етапах наукових досліджень;

	– конструктивно взаємодіяти учасниками освітнього процесу, з носіями знань, збору та аналізу даних про індивідуальний розвиток дитини. управління якістю освітнього процесу. –розвивати досвід наукової комунікації в усній і письмовій формі; – розвивати досвід публічних презентацій проєктів, цілей та результатів наукових пошуків та розробляти навчально-методичні матеріали щодо покращення якості освіти; **автономія та відповідальність:** – ранжувати цінності, цілі і завдання педагогічної діяльності і наукові діяльності на основі етичних стандартів педагогічної\ професії та законодавства України про освіту; –аналізувати й оцінювати педагогічні знання, нові ідеї і цілі соціально відповідально і свідомо на основі принципів людиноцентризму та прав людини; – нести особисту відповідальність за організацію та проведення педагогічного дослідження, достовірність, надійність і об'єктивність отриманих результатів.
Ключові слова	Наукова діяльність, педагогічна діяльність, педагогічне дослідження, методологія, методи дослідження, проєктування, процедура і логіка наукового дослідження
Формат курсу	Очний, заочний
Теми	**ДОДАТОК (схема курсу)**
Підсумковий контроль, форма	екзамен
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Педагогіка», «Дошкільна педагогіка», «Загальна психологія», «Філософія»
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, евристична бесіда, пояснення, інструктаж; інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм, метод проєктів, метод "Прес", кейс-метод), мультимедійна презентація, ілюстрування, демонстрування, дискусія, розв'язування вправ і задач, спостереження, методи контролю і самоконтролю, презентація наукових продуктів, виконання індивідуальних завдань.
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, ноутбуки, фліпчарт, маркери, обчислювальні засоби.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	**Політика виставлення балів:** Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням: І. Поточна навчальна діяльність студента – 50% семестрової оцінки: – семінарсько-практичні заняття – 2 бали), при цьому: 2 бали — студент виконав усі завдання згідно плану заняття; 1 бал — студент виконав окремі елементи завдань; Максимальна кількість балів – 32; – контрольні заміри (2 модульні контролі за тестовими завданнями у тому числі в системі Moodle). Максимальна кількість балів – 10; – самостійна робота та виконання індивідуальних завдань – 2 бали за завдання (вибір завдань із запропонованого переліку робить студент). Максимальна кількість балів – 8. ІІ. Іспит — 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів — 50. **Критерії оцінювання тестових завдань різного рівня складності:**

	– тестові завдання першого рівня складності — 1 бал за правильну відповідь; – тестові завдання з відкритою формою з метою створення студентом розгорнутої відповіді від 1 до 5 балів. **У процесі оцінювання враховується**: активність студента під час аудиторних занять; самостійність, оригінальність творчість у результатах мислення; участь студента у науково-дослідній роботі. Відпрацювання занять, пропущених з поважних причин, проводиться за розкладом консультацій викладачів, які є керівниками семінарів. **Академічна доброчесність.** Дотримання академічної доброчесності під час вивчення курсу забезпечується: ◆ обговоренням на першому лекційному та першому семінарсько-практичному занятті норм академічної доброчесності; ◆ обговоренням на першому лекційному та першому семінарсько-практичному занятті видів, форм і методів навчальної діяльності студента, вимог щодо оцінювання результатів і критеріїв оцінювання; ◆ повідомлення студентів про наслідки плагіату чи інших форм недоброчесності (їх виявлення в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем завдання, незалежно від масштабів плагіату чи обману); ◆ неможливість (заборона) користування мобільними пристроями під час іспиту, виконання модульних контрольних робіт і самостійних практичних завдань під час аудиторних занять (за винятком часу, відведеного для виконання розрахункових завдань чи задач); ◆ обов'язкове посилання на використані літературні джерела під час написання навчальних завдань (есе, матеріалів доповідей, схем, графіків та ін.) Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Питання до екзамену.	1. Наукова діяльність. Форми наукової діяльності. 2. Психологічні механізми наукової діяльності як інтелектуальної і творчої. 3. Наукове пізнання, сутність, його рівні і види. 4. Наука як система знань і сфера людської діяльності. Педагогічна наука. 5. Філософські концепції розвитку у контексті проблеми педагогічного дослідження 6. Основні психологічні підходи (напрями дослідження) до формування особистості та аналізу процесів освіти і виховання. 7. Класифікація педагогічних досліджень за їх характером і змістом. Характерні особливості емпіричного (практичного), теоретичного (прикладного) та методологічного (фундаментального) рівнів педагогічного дослідження. 8. Критерії ефективності сучасного науково-педагогічного дослідження. Актуальні проблеми галузі знань 01 Освіта/Педагогіка 9. Педагогічні системи як системи суб'єктні і самоорганізовані. Освітні системи, як системи до певної міри самоорганізовувані - людський фактор у дослідженні. 10. Закони, закономірності, принципи у педагогічній теорії і їх місце у дослідженні. 11. Зовнішні і внутрішні чинники, суб'єктивні і об'єктивні фактори у розвитку педагогічних систем – їх місце у дослідженні. 12. Педагогічні категорії і поняття та структура понятійно-термінологічного апарату дослідження.

	13. Ідея, концепція, гіпотеза наукового пошуку. Поняття концепції. Види гіпотез. 14. Сучасне науково-педагогічне дослідження. Предмет, об'єкт, мета, завдання дослідження. Теоретична і практична новизна дослідження 15. Сучасне науково-педагогічне дослідження. Логіка та етапи педагогічних досліджень. Проблема, тема і актуальність дослідження 16. Самостійні дослідження студентів в інформаційному просторі з розвитку свого особистісно-професійного потенціалу, комунікативних, організаторських навиків. 17. Рівні та види науково-дослідної роботи студентів. 18. Характеристика наукових знань. Історіографія та джерельна база наукового дослідження. Структура педагогічних знань. Теоретичні та емпіричні педагогічні знання. Інтернет-джерела. 19. Досвід роботи педагогів як науково-педагогічна інформація. 20. Статистична інформація та якісні характеристики збору даних державними службами, громадськими організаціями, соціологами й психологами 21. Методи роботи з джерелами та літературою. Цитування. Реферування. Анотування. Тематичний тезаурус (упорядкований комплекс понять). Складання довідки. Складання формально-логічної моделі (схеми). Складання матриці ідей. 22. Теоретичні методи у педагогічному дослідженні: аналіз і синтез, індукція та дедукція, порівняння, класифікація, узагальнення, абстрагування, конкретизація 23. Наукова логіка та етапи моделювання у педагогічному дослідженні 24. Теоретичні методи дослідження. Моделювання. Модель, її функції і види. 25. Історичні методи дослідження у вивченні явищ школи та освіти. 26. Компаративні педагогічні дослідження 27. Організація фокус-групи і опрацювання результатів її роботи. 28. Побудова питань для бесіди, інтерв'ю, анкетування. 29. Соціологічні методи дослідження явищ освіти і виховання 30. Емпіричні методи. Педагогічне спостереження, сутність, вимоги до застосування, види. 31. Емпіричні методи. Вивчення і узагальнення педагогічного досвіду 32. Емпіричні методи. Вивчення документації і результатів педагогічної діяльності, дитячих робіт 33. Емпіричні методи. Педагогічна бесіда як метод дослідження. Види і вимоги до проведення. 34. Емпіричні методи. Інтроспекція і рефлексивний аналіз як методи педагогічного дослідження-самоаналізу. 35. Діагностичні методи у вивченні особистості в освітньому середовищі. 36. Діагностичні методи у вивченні явищ групи і групової динаміки. 37. Етапи проведення педагогічного експерименту. Вимоги до проведення. 38. Педагогічний експеримент. Особливості і види. 39. Методи математичної статистики у педагогічних дослідженнях. 40. Види та техніка презентації результатів індивідуальної та групової роботи
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК

Схема курсу «Основи науково-педагогічних досліджень»

Тиж. / дата / год.	**Тема, план, короткі тези** Теоретичні основи науково-педагогічних досліджень	**Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)**	**Матеріали**	**Література.*** Ресурси в Інтернеті**	**Завдання, год**	**Термін виконання**
1 3.09	**Тема 1. Сутність і завдання наукової діяльності.** Наукова діяльність, як інтелектуальна і творча діяльність, що спрямована на отримання і використання нових знань. Форми наукової діяльності – фундаментальні та прикладні наукові дослідження. Наука як система знань і сфера людської діяльності. Мисленнєві механізми і стратегії мислення. Асиміляція. Акомодація. Інтеріоризація. Екстеріоризація. Проблематизація і рефлексія. Наукове пізнання, сутність, його рівні і види.	Лекція, 2 год. СР 2 год	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття. 2.Сформулювати 2-3 власні приклади формулювання проблеми з метою майбутнього професійного (наукового) спостереження за поведінкою дітей (батьків, вихователя)	тиждень
2 6.09	**Тема 1. Сутність і завдання наукової діяльності.** Наука як система знань і сфера людської діяльності. Наукове пізнання, сутність, його рівні і види. Форми наукової діяльності – фундаментальні та прикладні наукові дослідження.	Семінарське заняття, 2 год.	робота в малих групах, мозковий штурм	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття. 2.Обговорити на семінарському занятті 2-3 власні приклади формулювання проблеми з метою майбутнього дослідження - виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням сучасних педагогічних технологій та методик у сфері дошкільної освіти	тиждень

2 10.09	**Тема 2. Загальнонаукова методологія досліджень.** Філософські концепції розвитку у контексті проблеми педагогічного дослідження: креаціоністська, градуалістська, антропологічна, творчо-еволюційна (вибухова), натуралістична (системна), конфліктна, синергетична, аутопоезисна). Загальна теорія систем - спеціально-наукова і логіко-методологічна концепція дослідження об'єктів, які є системами. Основні психологічні підходи (напрями дослідження) до формування особистості та аналізу процесів освіти і виховання: біогенетичний, соціогенетичний, персоногенетичний, культурно-історичний.	Лекція, 2 год. СР 2 год	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття.	тиждень
3 13.09	**Тема 2. Загальнонаукова методологія досліджень** Філософія людиноцентризму в сучасній системі освіти. Загальна теорія систем - спеціально-наукова і логіко-методологічна концепція дослідження об'єктів, які є системами. Біогенетичний, соціогенетичний, персоногенетичний, культурно-історичний підходи у педагогічному дослідженні.	Семінарське заняття, 2 години	робота в малих групах, дискусія, кейс-метод	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття. 2. Аналіз сформульованої студентом проблеми дослідження питань виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням сучасних педагогічних технологій та методик у сфері дошкільної освіти у контексті філософії людиноцентризму.	тиждень
3 17.09	**Тема 3. Науковий апарат педагогічного дослідження. Рівні педагогічного дослідження** Класифікація педагогічних досліджень за їх характером і змістом. Характерні особливості емпіричного (практичного), теоретичного (прикладного) та методологічного	Лекція, 2 год СР 2 год	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарськи	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття. 2. Порівняльний аналіз можливостей різних рівнів педагогічного дослідження на прикладі сформульованої	тиждень

	(фундаментального) рівнів педагогічного дослідження. Критерії ефективності сучасного науково-педагогічного дослідження. Актуальні проблеми галузі знань 01 Освіта/Педагогіка		х занять і самостійної роботи		студентом проблеми дослідження	
4 20.09	**Тема 3. Науковий апарат педагогічного дослідження. Рівні педагогічного дослідження** Класифікація педагогічних досліджень за їх характером і змістом. Характерні особливості емпіричного (практичного), теоретичного (прикладного) та методологічного (фундаментального), прикладного, якісного і кількісного педагогічного дослідження. Актуальні проблеми галузі знань 01 Освіта/Педагогіка	Семінарське заняття, 2 год	робота в малих групах, дискусія, кейс-метод	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття. 2. Презентація студентами результатів аналізу можливостей різних рівнів педагогічного дослідження на прикладі сформульованої ними індивідуальної проблеми дослідження	тиждень
4 24.09	**Тема 4. Науковий апарат педагогічного дослідження. Понятійна структура дослідження.** Ідея, гіпотеза наукового пошуку. Види гіпотез. Педагогічні категорії і поняття та структура понятійно-термінологічного апарату дослідження Закони, закономірності, принципи у педагогічній теорії і їх місце в дослідженні. Зовнішні і внутрішні чинники, суб'єктивні і об'єктивні фактори у розвитку педагогічних систем. Педагогічні системи як системи суб'єктні і самоорганізовані. Освітні системи, як системи до певної міри самоорганізовувані - людський фактор у дослідженні.	Лекція, 2 год СР 2 год	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття. 2.Сформулювати ідею, гіпотезу наукового пошуку та понятійно-термінологічний апарат дослідження на прикладі сформульованої студентом проблеми дослідницького пошуку	тиждень

5 27.09	**Тема 4. Науковий апарат педагогічного дослідження. Понятійна структура і концепція дослідження.** Ідея, концепція, гіпотеза наукового пошуку. Поняття концепції. Види гіпотез. Педагогічні категорії і поняття та структура понятійно-термінологічного апарату дослідження Закони, закономірності, принципи у педагогічній теорії і їх місце в дослідженні. Зовнішні і внутрішні чинники, суб'єктивні і об'єктивні фактори у розвитку педагогічних систем. Педагогічні системи як системи суб'єктні і самоорганізовані. Освітні системи, як системи до певної міри самоорганізовувані - людський фактор у дослідженні.	Семінарське заняття, 2 год	робота в малих групах, дискусія, кейс-метод	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття. 2.Презентувати свою ідею, концепцію, гіпотезу наукового пошуку та понятійно-термінологічний апарат дослідження на прикладі сформульованої студентом проблеми дослідницького пошуку	тиждень
5 1.10	**Тема 5. Логіка та етапи педагогічних досліджень** Сучасне науково-педагогічне дослідження. Проблема, тема і актуальність дослідження. Вивчення інформаційних джерел з проблеми дослідження. Предмет, об'єкт, мета, завдання дослідження. Теоретична і практична новизна дослідження	Лекція, 2 год. СР 2 год	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття. 2.Проєктування логіки та етапів педагогічного дослідження	тиждень
6. 4.10	**Тема 5 Логіка та етапи педагогічних досліджень.** Сучасне науково-педагогічне дослідження. Проблема, тема і актуальність дослідження. Вивчення інформаційних джерел з проблеми дослідження. Предмет, об'єкт, мета, завдання дослідження. Структура та укладання тексту дослідження. Теоретична і практична новизна дослідження	Практичне заняття, 2 год	робота в малих групах, дискусія, кейс-метод, метод проєктів	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття. 2.Презентація проєкту «Логіка та етапи педагогічного дослідження (на прикладі сформульованої студентом проблеми дослідницького пошуку)»	тиждень

6 8.10	**Тема 6. Рівні та види науково-дослідної роботи студентів.** Формування у студентів навиків дослідницької діяльності. Наукові дослідження студентів під керівництвом викладачів. Персональний освітній простір студента. Самостійні дослідження студентів в інформаційному просторі з розвитку свого особистісно-професійного потенціалу, комунікативних, організаторських навиків.	Лекція, 2 год. СР 2 год	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття. 2.Підготовка до роботи у групі з проблеми «Вплив соціальних мереж на розвиток пізнавального потенціалу та емоційного інтелекту студентів»	тиждень
7 11.10	**Тема 6. Рівні та види науково-дослідної роботи студентів.** Формування у студентів навиків дослідницької діяльності. Наукові дослідження студентів під керівництвом викладачів. Персональний освітній простір студента. Самостійні дослідження студентів в інформаційному просторі з розвитку свого особистісно-професійного потенціалу, комунікативних, організаторських навиків.	Практичне заняття, 2 год	робота в малих групах, дискусія	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття. 2.Участь у роботі групи «Вплив соціальних мереж на розвиток пізнавального потенціалу та емоційного інтелекту студентів»	тиждень
7. 15.10	**Тема 7. Інформаційний простір для педагогічних досліджень.** Історіографія та джерельна база наукового дослідження. Теоретичні та емпіричні педагогічні знання. Інтернет-джерела. Досвід роботи педагогів як педагогічна інформація. Мемуари, спогади, епістолярна спадщина, наукові публікації як джерела педагогічного досвіду. Матеріали науково-педагогічних (етнографічних) експедицій. Статистична інформація та якісні характеристики збору даних державними службами, громадськими організаціями, соціологами й психологами тощо Вимоги до оформлення списку використаних джерел.	Лекція, 2 год СР 2 год	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття. 2.Підготовка до роботи у групі з аналізу й систематизації педагогічного досвіду виховання дітей раннього та дошкільного віку за обговореними критеріями.	тиждень

8 18.10	**Тема 7. Джерельно-інформаційний простір педагогічних досліджень.** Історіографія та джерельна база наукового дослідження. Теоретичні та емпіричні педагогічні знання. Інтернет-джерела. Досвід роботи педагогів як педагогічна інформація. Мемуари, спогади, епістолярна спадщина, наукові публікації як джерела педагогічного досвіду. Матеріали науково-педагогічних (етнографічних) експедицій. Статистична інформація та якісні характеристики збору даних державними службами, громадськими організаціями, соціологами й психологами тощо Вимоги до оформлення списку використаних джерел.	Практичне заняття	робота в малих групах, дискусія, кейс-метод	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття. 2.Участь у роботі групи з аналізу й систематизації педагогічного досвіду виховання дітей раннього та дошкільного віку за обговореними критеріями.	тиждень
8. 22.10	**Тема 8. Класифікація методів педагогічного дослідження. Теоретичні методи.** Класифікації методів педагогічного дослідження. Теоретичні методи у педагогічному дослідженні: аналіз і синтез, індукція та дедукція, порівняння, класифікація, узагальнення, абстрагування, конкретизація. Методи роботи з джерелами та літературою. Цитування. Реферування. Анотування. Тематичний тезаурус (упорядкований комплекс понять). Складання довідки. Складання формально-логічної моделі (схеми). Складання матриці ідей.	Лекція, 2 год СР 2 год	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття. 2. Підготовка до МК 2	тиждень
9 25.10	**Тема 8. Класифікація методів педагогічного дослідження. Теоретичні методи.** Класифікації методів педагогічного дослідження. Теоретичні методи у педагогічному дослідженні: аналіз і синтез, індукція та дедукція, порівняння, класифікація, узагальнення, абстрагування, конкретизація.	Практичне заняття, 2 год	робота в малій групі, дискусія,	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття.	тиждень

	Методи роботи з джерелами та літературою. Цитування. Реферування. Анотування. Тематичний тезаурус (упорядкований комплекс понять). Складання довідки. Складання формально-логічної моделі (схеми). Складання матриці ідей.					
9 29.10	**Тема 9. Теоретичні методи дослідження Моделювання.** Модель як засіб дослідження, теоретична і практичні функції моделі. Субстанціональні, структурні і змішані моделі. Специфіка педагогічного моделювання – багато чинників впливу на процеси. Наукова логіка моделювання Осмислення проблеми і мети діяльності, визначення параметрів очікуваного результату; вибір інструментів моделювання; побудова моделі відповідно до методології дослідження; визначення системоформуючого чинника моделі (кожного із параметрів результату); створення структури основних компонентів моделі та критеріїв оцінювання результатів кожного компоненту; уточнення чинників - фонових компонентів моделі; визначення етапів процесу та методів діагностики процесу і результатів, критичний аналіз дієвості моделі. Оформлення моделі у вигляді словесного опису, графічного чи схематичного зображення.	Лекція, 2 год. СР 2 год	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття. 2. Групова робота - підготовка «Моделі педагогічних умов ефективності …..(на прикладі сформульованої студентом проблеми дослідницького пошуку)»	тиждень
10 1.11	**Тема 9. Теоретичні методи дослідження Моделювання.** Модель як засіб дослідження, теоретична і практичні функції моделі. Субстанціональні, структурні і змішані моделі. Специфіка педагогічного моделювання – багато чинників впливу на процеси. Наукова логіка моделювання Осмислення проблеми і мети діяльності, визначення параметрів очікуваного результату; вибір	Практичне заняття, 2 год	робота в групі, дискусія, кейс-метод, метод проєктів	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття. 2. Презентування результатів групової роботи «Модель педагогічних умов ефективності …..(на прикладі сформульованої студентом проблеми дослідницького пошуку)»	тиждень

	інструментів моделювання; побудова моделі відповідно до методології дослідження; визначення системоформуючого чинника моделі (кожного із параметрів результату); створення структури основних компонентів моделі та критеріїв оцінювання результатів кожного компоненту; створення фонових компонентів моделі; визначення етапів процесу та методів діагностики процесу і результатів, критичний аналіз дієвості моделі. Оформлення моделі у вигляді словесного опису, графічного чи схематичного зображення					
10 5.11	**Тема 10 Історичні та компаративні методи дослідження у вивченні явищ школи та освіти.** Історико-хронологічний, історико-порівняльний, історико-типологічний, історико системний методи дослідження. Методи компаративного аналізу у педагогічних дослідженнях. Види компаративних досліджень та їх принципи.	Лекція 2 год СР 2 год	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття. 2. Використати історіографічний та компаративний методи для аналізу самостійно обраної педагогічної проблеми.	тиждень
11 8.11	**Тема 10 Історичні та компаративні методи дослідження у вивченні явищ школи та освіти.** Історико-хронологічний, історико-порівняльний, історико-типологічний, історико системний методи дослідження. Методи компаративного аналізу у педагогічних дослідження. Види компаративних досліджень та їх принципи.	Практичне заняття, 2 год	робота в групі, дискусія, кейс-метод	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття. 2. Продемонструвати на занятті результати виконаного історіографічного та компаративного аналізу обраної педагогічної проблеми.	тиждень
11 12.11	**Тема 11. Соціологічні методи дослідження явищ освіти і виховання** Анкетування. Види анкетування. Побудова анкети. Види питань. Інтерв'ю: вільні і стандартизовані.	Лекція, 2 год СР 2 год	Мультимедійна презентація, методичні матеріали	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття. 2. Скласти питання для анкети і провести анкетуваня для	тиждень

	Діагностичне і клінічне інтерв'ю. Соціометрія як вивчення групової структури і взаємодії. Фокус-група.		для семінарських занять і самостійної роботи		студентів у docs.google.com/forms	
12 15.11	**Тема 12. Соціологічні методи дослідження явищ освіти і виховання** Анкетування. Види анкетування. Побудова анкети. Види питань. Інтерв'ю: вільні і стандартизовані. Діагностичне і клінічне інтерв'ю. Соціометрія як вивчення групової структури і взаємодії. Фокус-група.	Практичне заняття, 2 год	робота в малій групі, дискусія,	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття. 2. Скласти питання для інтерв'ю і провести онлайн-інтерв'ю з батьками у docs.google.com/forms	тиждень
12 19.11	**Тема 12. Емпіричні методи педагогічного дослідження.** Інтроспекція – самоспостереження та рефлексивний аналіз як метод дослідження. Педагогічна бесіда як метод отримання інформації. Види бесіди. Педагогічне спостереження, сутність, вимоги до застосування, види. Вивчення і узагальнення педагогічного досвіду Вивчення документації і результатів педагогічної діяльності, дитячих робіт.	Лекція, 2 год СР 2 год	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття. 2. Скласти питання для педагогічної бесіди і провести бесіду з батьками (на прикладі сформульованої студентом проблеми дослідницького пошуку)	тиждень
13 22.11	**Тема 13. Емпіричні методи педагогічного дослідження .** Інтроспекція – самоспостереження та рефлексивний аналіз як метод дослідження. Педагогічна бесіда як метод отримання інформації. Види бесіди. Педагогічне спостереження, сутність, вимоги до застосування, види. Вивчення і узагальнення педагогічного досвіду Вивчення документації і результатів педагогічної діяльності, дитячих робіт.	Практичне заняття, 2 год	робота в групі, дискусія, кейс-метод	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття.	тиждень
13 26.11	**Тема 13. Діагностичні методи**	Лекція , 2 год	Мультимедійна	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття.	тиждень

	Діагностичні методики вивчення педагогічних явищ – рівня навченості, компетентності, вихованості, параметрів особистості, дитячих та дорослих груп. Діагностика особистості. Діагностика групи.	СР 2 год	презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи			
14 3.12	**Тема 13. Діагностичні методи.** Діагностичні методики вивчення педагогічних явищ – рівня навченості, компетентності, вихованості, параметрів особистості, дитячих та дорослих груп. Діагностика особистості. Діагностика групи.	Практичне заняття, 2 год	робота в малій групі, дискусія,	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття.	тиждень
14 6.12	**Тема 14 Педагогічний експеримент**. Особливості педагогічного експерименту як методу наукового дослідження. Види педагогічного експерименту. Вимоги до його організації. Етапи проведення педагогічного експерименту	Лекція, 2 год СР 2 год	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття.	тиждень
15 10.12	**Тема 14 Педагогічний експеримент**. Особливості педагогічного експерименту як методу наукового дослідження. Види педагогічного експерименту. Вимоги до його організації. Етапи проведення педагогічного експерименту	Практичне заняття, 2 год	робота в групі, дискусія, кейс-метод	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття. 2. Розглянути особливості педагогічного експерименту на прикладі сформульованої студентом проблеми дослідницького пошуку	тиждень
15 13.12	**Тема 15 Математичні методи дослідження явищ освітнього процесу**	Лекція, 2 год СР 4 год	Мультимедійна презентація, методичні	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття.	тиждень

	Використання методів математичної статистики для визначення кількісних показників у педагогічних дослідженнях.		матеріали для семінарських занять і самостійної роботи			
16 17.12	**Тема 15 Математичні методи дослідження явищ освітнього процесу** Використання методів математичної статистики для визначення кількісних показників у педагогічних дослідженнях.	Практичне заняття, 2 год	робота в групі, дискусія,	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття.	тиждень
16. 20.12	**Тема 16. Презентація, популяризація й апробація результатів науково-педагогічних досліджень.** Види та техніка презентації результатів індивідуальної та групової роботи. Вимоги до апробації результатів науково-педагогічних досліджень. Популяризація наукових знань – її доцільність, соціальний контекст.	Лекція, 2 год СР 2 год	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи	**1–5** (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття. 2. Підготовка до МК 2	тиждень
17. 20.12	**Тема 16. Презентація, популяризація й апробація результатів науково-педагогічних досліджень.** Види та техніка презентації результатів індивідуальної та групової роботи. Вимоги до апробації результатів науково-педагогічних досліджень. Популяризація наукових знань – її доцільність і соціальний контекст.	Практичне заняття, 2 год	Дискусія, презентації	**1–5** (основна)	1. Підготовка до екзамену	